

ENERGIAKLUB
SZAKPOLITIKAI INTÉZET
CLIMATE POLICY INSTITUTE

ESG *ENERGIA- HATÉKONYSÁGI ÉS KOCKÁZATKEZELÉSI ÚTMUTATÓ KKV-KNAK*

GYAKORLATI KÉZIKÖNYV
A BESZÁLLÍTÓI MEGFELELÉSHEZ
ÉS AZ ALACSONY KÖLTSÉGŰ
DEKARBONIZÁCIÓHOZ

Az ESG útmutató az NGM Üzleti Környezet Fejlesztési Programjának keretében készült.

I. MIÉRT NEM CSAK A „NAGYOK JÁTÉKA” AZ ESG?

Bár az uniós szabályozás, az ESG-törvény (2023. évi CVIII. törvény) és a kapcsolódó SZTFH-rendeletek szerinti közvetlen adatszolgáltatási kötelezettség első körben csak nagyvállalatokat érint (90 000 millió forint feletti éves nettó árbevétel és 500 fő feletti átlagos foglalkoztatotti létszám esetén), a fenntarthatósági átállás közvetett módon már most is alapjaiban határozza meg a kis- és középvállalkozások (KKV-k) versenyképességét. A kkv-k ugyan közvetlenül kikerülnek a törvény hatálya alól, közvetetten azonban beszállítóként nagyon is kötelezetté válnak.

A szabályozás értelmében a jelentéstételre kötelezett nagyvállalatoknak a teljes ellátási láncuk (upstream és downstream értéklánc) fenntarthatósági kockázatait be kell mutatniuk és értékelniük kell. Ez azt jelenti a valóságban, hogy bármely olyan szervezet, amely akár csak egy apró alkatrészt, alapanyagot vagy részszolgáltatást szállít be, akár közvetve is, egy beszámolásra kötelezett cégnek, annak a teljes működése – így az energiafelhasználása is – fontos szemponttá válik. A nagyvállalatok a szállítói átvilágítás során kötelesek felmérni partnereik ESG-kockázatait.

Ezért kap egyre több hazai KKV részletes ESG-kérdőívet a megrendelőitől. Ha egy KKV nem képes megbízható adatokat szolgáltatni, vagy nem tesz lépéseket az energiahatékonyság javítására, komoly pénzügyi és nem pénzügyi kockázatokkal néz szembe, mint például a hitelképesség romlása, az ügyfélvesztés vagy a beszállítói pozíciók elvesztése.

II. KÖRNYEZETI PILLÉR (E) – SZEMBENÉZÉS A HELYZETTEL ÉS A MÉRÉS EREJE

A fenntarthatóság környezeti (Environmental) pillérének legfontosabb és leggyorsabban számszerűsíthető területe az energiafelhasználás és az energiahatékonyság.

A FOLYAMAT MINDIG A MEGLÉVŐ HELYZETTEL VALÓ SZEMBENÉZÉSSEL ÉS A MÉRÉSSSEL KEZDŐDIK. MEGBÍZHATÓ, SZÁMSZERŰSÍTHETŐ ADATOK HIÁNYÁBAN A VÁLLALKOZÁS NEM TUD REÁLIS ÉS ELÉRHETŐ CÉLOKAT KITŰZNI.

A szakszerű energiagazdálkodás első lépése az összes energiafogyasztási adat folyamatos gyűjtése. Ezen adatok rendszeres rögzítése teszi lehetővé a későbbi auditálhatóságot és az érintettek felé történő hiteles adatszolgáltatást.

A mérés és a tudatos használat önmagában, komolyabb beruházás nélkül is drasztikus megtakarítást eredményez. Független energetikai felmérések alapján a pusztán szemléletváltás, a felesleges pazarlások kiküszöbölése és a folyamatos nyomon követés (tudatos használat) 5–15%-os azonnali energiafogyasztás-csökkentést tesz lehetővé, teljesen ingyen, ami közvetlenül növeli a vállalkozás eredményességét.

ENERGIAGAZDÁLKODÁS *BERUHÁZÁS NÉLKÜL*

III. ÚJ, SZIGORÚ ENERGETIKAI SZABÁLYOZÁS 2026-TÓL – ÉRINTETT AZ ÖN KKV-JA IS?

2026. január 1-jétől jelentős szerkezeti átalakulás lép életbe: a kötelező energetikai audit többé nem a vállalkozás méretétől (nagyvállalati besorolástól), hanem a tényleges energiafogyasztástól függ, vagyis minden olyan vállalkozás – beleértve a kis- és középvállalkozásokat is –, amelynek az átlagos éves energiafelhasználása (minden energiahordozót, így gázt, villamos energiát, üzemanyagot figyelembe véve) meghaladja a 10 terajoule-t (TJ), emiatt számos eddig csak energetikai szakreferens alkalmazására kötelezett, közepes méretű termelő és szolgáltató KKV (pl. pékségek, műanyagipari üzemek, fémfeldolgozók, logisztikai központok) számára új energetikai auditálási kötelezettség keletkezik.

Ez nem pusztán adminisztratív teher, hanem az ESG-megfelelés és a vállalati kockázatkezelés stratégiai eszköze. Az újonnan kötelezett szervezeteknek az alábbi szigorú határidőket kell betartaniuk:

- A Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatalnál (MEKH) történő kötelező regisztráció: lejárt határidő!
- Az első energetikai audit elvégzése: 2026. október 10.
- Rendszeres transzparencia: Az auditjavaslatok alapján készített konkrét végrehajtási tervet és a megtakarításokról szóló éves jelentést a szervezetnek a saját honlapján közzé kell tennie minden év március 31-ig.

IV. GYAKORLATI MENETREND: 5 LÉPÉSES KKV-ENERGIAHATÉKONYSÁGI STRATÉGIA

A fenntarthatósági és energiamegtakarítási folyamatok sikeres és költséghatékony bevezetéséhez az alábbi strukturált, KKV-barát menetrendet javasoljuk:

1

A MÉRÉS AZONNALI MEGTEREMTÉSE

Ez a legfontosabb első lépés, a célok kitűzésének alapja:

- össze kell gyűjteni az elmúlt két üzleti év energiaszámláit és üzemanyag-bizonylatait
- ki kell jelölni egy belső adatgazdát (pl. a műszaki, létesítményi vagy pénzügyi vezetőt), aki havonta rögzíti és validálja a fogyasztást kWh és tCO₂e egységekben
- hozzáférést kell kérni a távleolvasható energiamérők adataihoz, amik akár negyedórás részletezettségű fogyasztási adatokat is biztosítanak – teljesen ingyen.

Megbízható adatok hiányában nem hozhatók megalapozott döntések.

2

ÖNÉRTÉKELŐ KÉRDŐÍVEK KITÖLTÉSE

A felkészüléshez és a hiányosságok (GAP-analízis) azonosításához javasoljuk az Energiaklub Szakpolitikai Intézet honlapján elérhető ingyenes önértékelési kérdőívek kitöltését. Ezek előzetes képet adnak arról, hogy a vállalkozás mely területeken áll jól, és hol szükséges sürgős beavatkozás.

3

HASZNÁLATON ALAPULÓ (NULLA BERUHÁZÁSÚ) MEGTAKARÍTÁSOK

A használati szokások optimalizálása a legfontosabb és leggyorsabb megtakarítási forrás. Például a fűtési/hűtési hőmérséklet alacsonyabbra állítása (akár csak hétvégére vagy éjszakára a telephelyeken és irodákban), a használaton kívüli berendezések áramtalanítása azonnali megtakarítást hoz.

4

RENDKÍVÜL ALACSONY BEFEKTETÉSŰ MEGTAKARÍTÁSOK AZONOSÍTÁSA

Vannak olyan intézkedések, amelyek minimális ráfordítással (pl. extra karbantartással vagy apróbb finomhangolásokkal) érhetők el, és szinte azonnal megtérülnek.

Tipikus példa a sűrített levegő-rendszerek (kompresszorok) rendszeres szivárgásvizsgálata és tömítése. A sűrített levegős hálózatok résein elszökő levegő a kompresszor áramfelhasználásának akár 20-30%-át is elpazarolhatja. Ide tartozik a hiányzó csővezeték-hőszigetelések helyi pótlása is. Ezek rendkívül olcsók, mégis jelentős megtakarítást eredményeznek.

5

FÜGGETLEN ENERGETIKAI SZAKÉRTŐ BEVONÁSA

A folyamat egy pontján elengedhetetlenné válik külső szakértő igénybevétele. Olyan energetikai szakembert javasolt bevonni, aki független, vagyis nem egy konkrét terméket (pl. napelemet vagy hőszivattyút) akar értékesíteni, hanem a szaktudását adja. Ő elfogulatlanul méri fel a rendszereket, és a legkisebb befektetést igénylő, leggyorsabban megtérülő beavatkozásokat fogja javasolni.

KATEGÓRIA	INTÉZKEDÉS PÉLDA	SZÜKSÉGES BERUHÁZÁS	VÁRHATÓ MEGTAKARÍTÁS
Használat alapú	Hétféle fűtési setbacks, stand-by lekapcsolások, áramtalanítás	0 Ft (folyamatszervezés, szemléletváltás)	5-15% azonnali megtakarítás
Extra karbantartás	Kompresszor-hálózat szivárgásmentesítése, szűrőtisztítás, szigetelés javítása	Minimális (extra karbantartási díjak)	Akár 20-30% kompresszor-áram megtakarítás
Alacsony beruházás	LED világítás, programozható termosztátok felszerelése	Rövid (pár hónapos megtérülés)	15-30% világítási, fűtési megtakarítás

V. PÉNZÜGYI ELŐNYÖK

A társasági adóról és az osztalékadóról szóló törvény alapján az energiahatékonysági beruházások után társaságiadó-kedvezmény vehető igénybe, amely a teljes beruházási költség százalékában van meghatározva.

KIS-
VÁLLALKOZÁSOK

KÖZÉP-
VÁLLALKOZÁSOK

NAGY-
VÁLLALKOZÁSOK

TAO KEDVEZMÉNY A BERUHÁZÁS KÖLTSÉGÉBŐL

A TAO kedvezmény érvényesítéséhez kötelező energetikai előauditot készíteni a beruházás megkezdése előtt, majd utóauditot a megvalósulás után. Ez a kedvezmény közvetlenül csökkenti a fizetendő társasági adót, így radikálisan, akár évekkel csökkenti az energiahatékonysági projektek megtérülési idejét.

Ezen felül az Energiahatékonysági Kötelezettségi Rendszer (EKR) is új távlatokat nyit: a KKV-k által elért, hitelesített energiamegtakarítások (HEM) vagyoni értékű jogként értékesíthetők a piacon az arra kötelezett energiakereskedők felé, ami közvetlen készpénzbevételt és támogatást jelent a beruházónak.

VI. HOSSZÚ TÁVÚ KOCKÁZATKEZELÉS

Az ESG-szemléletű energiagazdálkodás nemcsak a közvetlen költségek lefaragásáról szól, hanem a vállalkozást érintő komplex kockázatok csökkentéséről is. A kettős lényegességi értékelés (double materiality) alapján vizsgálni kell a pénzügyi (üzleti) és a hatás (környezeti, társadalmi) szempontokat is.

Az energiaárak drasztikus piaci ingadozása, a jövőbeni szigorodó szabályozások és a partnerek részéről felmerülő elvárások mind komoly pénzügyi kockázattá válhatnak egy nem megfelelően felkészült KKV számára.

A mérésen alapuló energetikai stratégia közvetlen pénzügyi előnyöket is biztosít. A bankok ma már ESG-szűrőn keresztül is vizsgálják a hitelképességet, és a zöld minősítéssel rendelkező projektek, vagy a bizonyítottan fenntarthatóbb működésű vállalatok lényegesen kedvezőbb feltételekkel (alacsonyabb kamatmarzsokkal) juthatnak forráshoz. A fenti javaslatok megvalósítása így közvetlenül hozzájárulnak a finanszírozási költségek csökkentéséhez és a hosszú távú üzleti stabilitáshoz.

TEGYE MEG AZ ELSŐ LÉPÉST MÉG MA: MÉRJE FEL VÁLLALKOZÁSA HELYZETÉT, HASZNÁLJA A KAMARAI HONLAPON ELÉRHETŐ INGYENES ÖNÉRTÉKELŐ KÉRDŐÍVEKET, ÉS VÁGJON BELE A FOLYAMATOS, MÉRHETŐ FEJLESZTÉSBE!